

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoimapa-
lvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n ja työttö-
myysturvalain 7 luvun 8 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoimapa-
lvelusta annettua lakia ja työttömyysturvalakia. Työvoimapa-
lveluun otetaan mukaan eräisiin muihin työvoimapa-
lveluun otettuihin toimenpiteisiin tai kuntoutta-
vaan työtoimintaan osallistuvalla matka- ja
muiden ylläpitokustannusten korvauksena
maksettavan ylläpitokorvauksen tasoa korot-
tettaisiin 7 eurosta 8 euroon päivältä. Työs-
säkäyntialueensa tai kotikuntansa ulkopuolel-

la työvoimapa-
lveluun otettuihin toimenpiteeseen osal-
listuvalla maksetaan eräin edellytyksin yllä-
pitokorvaus korotettuna. Korotetun ylläpito-
korvauksen suuruudeksi ehdotetaan 16 euroa
päivältä nykyisen 14 euron sijasta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2004 talousar-
vioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi
sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1
päivänä tammikuuta 2004.

PERUSTELUT

**1. Nykytila ja ehdotetut muutok-
set**

**1.1. Työmarkkinatukijärjestelmän ke-
hittäminen**

Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen
ohjelman mukaan työmarkkinatuen painopis-
tettä muutetaan passiivisesta tuesta aktiivi-
seen. Hallitusohjelma sisältää useita toimen-
piteitä, joilla pyritään työmarkkinatuen akti-
vointiin ja erityisesti rakenteellisen työttö-
myyden alentamiseen. Näitä ovat:

- työmarkkinatuen ylläpitokorvauksista ke-
hitetään aktivointilisiä ja toimenpiteisiin osal-
listumismahdollisuuksia lisätään,

- valmistellaan malli, jossa tietyn työttö-
myysajan jälkeen työmarkkinatuen ehtona
edellytetään osallistumista aktiivitoimenpi-
teisiin, joiden vaikuttavuutta parannetaan;
järjestelmän toteuttamisen ehtona on, että on
varmistettu aktiivitoimenpiteiden riittävyys,

- työmarkkinatuen tarveharkintaa puolison

tulojen suhteen lievennetään,

- vaikeimmin työllistettäville tarkoitettut
nykyiset ja uudet palvelut sekä niiden resurs-
sit kootaan työvoiman kehittämiskeskukseen,
- selvitetään erilaisia kuntien ja valtion vä-
lisiä rahoitusmalleja, joilla voidaan kannus-
taa kuntia tehokkaaseen työttömyyden hoi-
toon; mahdolliset uudistukset toteutetaan eri-
laisten kuntien kannalta neutraalilla tavalla.

Hallituksen tarkoitus on, että mainitut toi-
menpiteet valmistellaan kokonaisuutena ja
tarvittavat lakiesitykset annetaan eduskunnal-
le hallituskauden aikana. Hallitusohjelman
mukaan mainituista toimenpiteistä kaksi vii-
meisinä mainittua valmistellaan osana poik-
kihallinnollista työllisyysohjelmaa.

Työmarkkinatukijärjestelmän kehittämisen
keskeisenä tavoitteena on kannustaa ja tukea
työnhakijoita omaan aktiivisuuteen ja osallis-
tumaan työmarkkinavalmiuksiaan edistäviin
toimenpiteisiin nykyistä enemmän. Tavoit-
teen toteuttaminen edellyttää, että heidän ta-
loudellisia mahdollisuuksiaan vastata toi-

menpiteestä aiheutuvista matka- ja muista ylläpitokustannuksista parannetaan. Jotta työttömien taloudellisia osallistumismahdollisuuksia erityisesti työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen voidaan lisätä, työmarkkinatuen ylläpitokorvauksen kehittäminen asteittain aktivointilisäksi aloitettaisiin viipymättä. Ensi vaiheessa ylläpitokorvauksen rakenne ja edellytykset säilytettäisiin entisellään, mutta sen tasoa korotettaisiin. Tasokorotus koskisi myös työttömyyspäivärahan piirissä olevia, toisin sanoen henkilöitä, jotka työttöminä ollessaan ovat oikeutettuja työttömyysturvalain mukaiseen perus- tai ansiöpäivärahaan. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla maksettavaa ylläpitokorvausta korotettaisiin vastaavasti.

1.2. Ylläpitokorvaus

Julkisesta työvoimapolitiittisesta annetun lain (1295/2002) 10 luvussa säädetään ylläpitokustannusten korvaamisesta opiskelijalle työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta ja muihin sellaisiin työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin osallistuvalla, joiden aikana hän ei ole työsuhteessa toimenpiteen järjestäjään. Ylläpitokorvauksesta ja sen edellytyksistä säädetään mainitun luvun 3—7 §:ssä.

Ylläpitokorvaukseen on oikeus työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla, joka saa lain 9 luvun mukaista koulutustukea tai työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisesti työmarkkinatukea koulutusajalta. Lisäksi työmarkkinatuen saajalla, joka osallistuu työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen, on julkisesta työvoimapolitiittisesta annetussa laissa säädetyin edellytyksin oikeus ylläpitokorvaukseen. Ansioon suhteutetun koulutustuen saajalle ylläpitokorvauksen maksaa asianomainen työttömyyskassa. Työmarkkinatukea tai koulutustukea perustuksena saavalle ylläpitokorvauksen maksaa Kansaneläkelaitos.

Ylläpitokorvaus voi olla julkisesta työvoimapolitiittisesta annetun lain 10 luvun 6 §:n mukaan myös harkinnanvarainen. Työvoimapolitiittisellä myöntäällä ylläpitokorvauksen työpaikalla järjestettävään työkokeiluun osallistuvalla, työelämävalmennukseen osallistuvalla työllistämistuen saajalle ja työnhakuvälmentukseen osallistuvalla. Harkinnanvaraisesta ylläpitokorvauksesta säädetään tarkemmin julkiseen työvoimapolitiittiseen kuuluvaista etuuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1346/2002) 6 luvussa. Harkinnanvaraisen ylläpitokorvauksen maksaa työvoimapolitiittinen elinkeinokeskus.

Ylläpitokorvaus voidaan maksaa myös korotettuna, jos henkilö osallistuu työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävään työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen. Korotettuna maksettavaan ylläpitokorvaukseen on erään edellytyksin oikeus myös henkilöllä, joka osallistuu työssäkäyntialueellaan, mutta kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään toimenpiteeseen. Korotettu ylläpitokorvaus voidaan lisäksi maksaa kotikunnassaan toimenpiteeseen osallistuvalla vajaakuntoiselle, jos hänelle vajaakuntoisuutensa johdosta aiheutuu erityisiä matka- tai muita ylläpitokustannuksia.

Julkisesta työvoimapolitiittisesta annetun lain 10 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ylläpitokorvaus on 7 euroa päivältä. Pykälän 2 momentin mukaan korotettua ylläpitokorvausta maksetaan 14 euroa päivältä. Työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan ylläpitokorvausta maksetaan kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työmarkkinatuen saajalle 7 euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaisesti osallistumispäivältä.

Ylläpitokorvauksen taso ehdotetaan korotettavaksi 7 eurosta 8 euroon päivältä. Korotettu ylläpitokorvaus ehdotetaan vastaavasti korotettavaksi 14 eurosta 16 euroon. Kuntouttavan työtoiminnan aikaista ylläpitokorvausta koskevaan työttömyysturvalain viittaussäännökseen ehdotetaan lisäksi tehtäväksi tekninen korjaus.

Ylläpitokorvaus voi olla julkisesta työvoimapolitiittisesta annetun lain 10 luvun 6 §:n mukaan myös harkinnanvarainen. Työvoimapolitiittisellä myöntäällä ylläpitokorvauksen työpaikalla järjestettävään työkokeiluun osallistuvalla, työelämävalmennukseen osallistuvalla työllistämistuen saajalle ja työnhakuvälmentukseen osallistuvalla. Harkinnanvaraisesta ylläpitokorvauksesta säädetään tarkemmin julkiseen työvoimapolitiittiseen kuuluvaista etuuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1346/2002) 6 luvussa. Harkinnanvaraisen ylläpitokorvauksen maksaa työvoimapolitiittinen elinkeinokeskus.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Valtio rahoittaa julkisesta työvoimapolitiittisesta annetun lain mukaiset ylläpitokorvaukset kokonaan. Valtio rahoittaa kokonaan myös kuntouttavan työtoiminnan ajalta työmarkkinatuen saajille maksettavat ylläpitokorvaukset. Ehdotettu ylläpitokorvausten tason korottaminen lisäisi valtion menoja vuonna 2004 yhteensä 9,63 miljona eurolla.

rolla.

Valtaosa ylläpitokorvauksista maksetaan työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen opiskelijoille. Ylläpitokorvausta arvioidaan vuonna 2004 maksettavan 6 160 000 päivältä ja korotettua ylläpitokorvausta 540 000 päivältä. Tasokorotus lisääsi siten määrärahan tarvetta opintososiaalisiin etuuksiin 7,24 miljoonalla eurolla. Työharjoitteluun, työelämävalmennukseen ja kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien ylläpitokorvauksen korottaminen lisääsi työmarkkinatukimenoja 1,8 miljoonalla eurolla.

Harkinnanvaraisissa ylläpitokorvauksissa tasokorotuksesta aiheutuisi 590 000 euron lisämenot. Pääosa harkinnanvaraisista ylläpitokorvauksista maksetaan työnhakuvalmennuksen ja työpaikalla järjestettävän työkokeilun ajalta. Vuoden 2004 aikana arviolta noin 40 000 henkilöä osallistuu keskimäärin 7 päivän työnhakuvalmennukseen ja vastaavasti noin 10 000 osallistuu työkokeiluun.

Ylläpitokorvaus on verovapaa ja muissa etuusjärjestelmissä, esimerkiksi toimeentulotuessa niin sanottu etuoikeutettu tulo. Siten sen korottaminen ei lisää verojen ja maksujen tuottoa eikä vähennä muita etuusmenoja.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla toimeentulotuen saajalle maksetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun ylläpitokor-

vauksen suuruinen toimintaraha osallistumispäivää kohti. Toimintaraha maksetaan korotettuna noudattaen, mitä työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla opiskelijalle maksettavan korotetun ylläpitokorvauksen määrästä ja saamisedellytyksistä säädetään julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa. Viittaussäännöksen mukaisesti ylläpitokorvauksen korottaminen heijastuu toimintarahamäärään. Toimintarahan tason nousu lisääsi kuntien toimeentulotukimenoja vuonna 2004 arviolta 210 000 eurolla.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu työministeriössä virkatyönä yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa. Esityksestä on kuultu keskeisiä työmarkkinajärjestöjä sekä Suomen Kuntaliittoa, Kansaneläkelaitosta ja Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry:tä.

4. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivästä tammikuuta 2004.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 10 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

10 luku

Ylläpitokustannusten korvaaminen

3 §

Oikeus ylläpitokorvaukseen

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistumisesta aiheutuvien matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvauksena opiskelijalla on oikeus saada ylläpitokorvausta 8 euroa päivältä.

Jos opiskelija osallistuu työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävään työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, maksetaan ylläpitokorvaus korotettuna 16 euroon päivältä. Korotettuna maksettavaan ylläpitokorvaukseen on oikeus myös opiskelijalla:

1) joka osallistuu työssäkäyntialueellaan kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään koulutukseen;

2) jolle koulutukseen osallistumisesta aiheutuu majoituskustannuksia; ja

3) joka esittää vuokrasopimuksen tai muun luotettavan selvityksen majoituksesta aiheutuvista kustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Lakia sovelletaan ylläpitokorvauksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulon jälkeiseen aikaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 7 luvun
 8 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

8 §

Ylläpitokorvaus

 Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla
 työmarkkinatukea saavalle maksetaan ylläpi-
 tokorvausta 8 euroa kuntouttavasta työtoi-

minnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun akti-
 vointisuunnitelman mukaiselta osallistu-
 mispäivältä.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2004.

Lakia sovelletaan ylläpitokorvauksiin, jot-
 ka kohdistuvat lain voimaantulon jälkeiseen
 aikaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
 lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
 teisiin.

 Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Työministeri *Tarja Filatov*

1.

Laki**julkisesta työvoimapolusta annetun lain 10 luvun 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapolusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 10 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 luku

Ylläpitokustannusten korvaaminen

3 §

Oikeus ylläpitokorvaukseen

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistumisesta aiheutuvien matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvauksena opiskelijalla on oikeus saada ylläpitokorvausta 7 euroa päivältä.

Jos opiskelija osallistuu työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävään työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, maksetaan ylläpitokorvaus korotettuna 14 euroksi päivältä. Korotettuna maksettavaan ylläpitokorvaukseen on oikeus myös opiskelijalla:

1) joka osallistuu työssäkäyntialueellaan kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään koulutukseen;

2) jolle koulutukseen osallistumisesta aiheutuu majoituskustannuksia; ja

3) joka esittää vuokrasopimuksen tai muun luotettavan selvityksen majoituksesta aiheutuvista kustannuksista.

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistumisesta aiheutuvien matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvauksena opiskelijalla on oikeus saada ylläpitokorvausta 8 euroa päivältä.

Jos opiskelija osallistuu työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävään työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, maksetaan ylläpitokorvaus korotettuna 16 euroon päivältä. Korotettuna maksettavaan ylläpitokorvaukseen on oikeus myös opiskelijalla:

1) joka osallistuu työssäkäyntialueellaan kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään koulutukseen;

2) jolle koulutukseen osallistumisesta aiheutuu majoituskustannuksia; ja

3) joka esittää vuokrasopimuksen tai muun luotettavan selvityksen majoituksesta aiheutuvista kustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Lakia sovelletaan ylläpitokorvauksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulon jälkei-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

seen aikaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 7 luvun 8 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

8 §

Ylläpitokorvaus

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työttömällä työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla työttömyysturvausta saavalle maksetaan ylläpitokorvausta 7 euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työttömällä työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla työttömyysturvausta saavalle maksetaan ylläpitokorvausta 8 euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Lakia sovelletaan ylläpitokorvauksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulon jälkeiseen aikaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.